

Asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittäminen

- tilanne ja tulevaisuus

14.10.2022

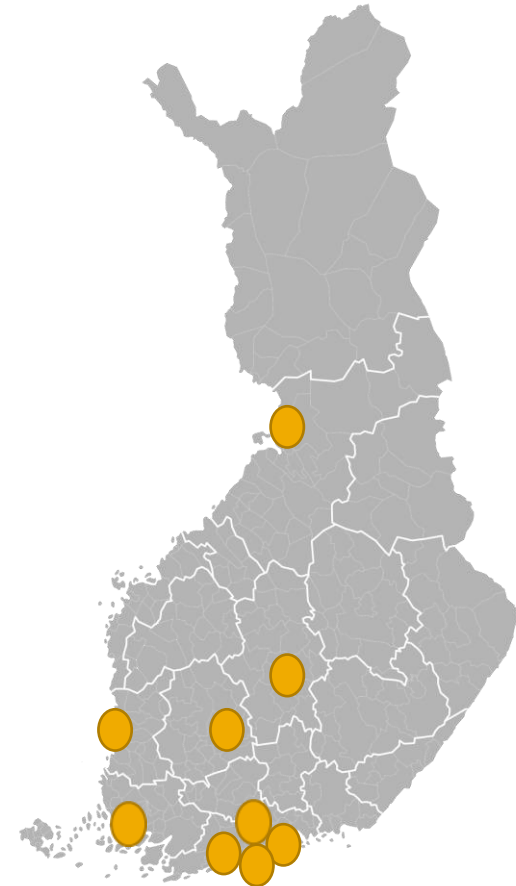
Tausta

- YM on käynnistänyt asunnottomuuden puolittamiseen tähtäävän yhteistyöohjelman keskeisten kaupunkiseutujen, palveluntuottajien ja järjestöjen ja valtionhallinnon toimijoiden kesken.
- Aikaisempien asunnottomuusohjelmien arvioinnissa kiinnitetty huomiota **asunnottomuutta vähentävien sote-palvelujen riittämättömyyteen.**
- Hankkeiden kohderyhmänä heikoimmassa asemassa olevat asunnottomat / vakavassa asunnottomuusriskissä olevat asiakkaat (esim. erityisen tuen tarpeessa olevat päihde- ja mielenterveysasiakkaat, nuoret, vankilasta vapautuneet ja maahanmuuttajat)
- Kehitetään mm. liikkuvia ja matalan kynnyksen sote-palveluita – monialaisuus
- Valtionavustushaku keväällä 2020 asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseksi, täydennyshaut vuosina 2021 ja 2022

Kokonaiskuva

- Yhteistyöohjelman aikana rahoitettu yhdeksää hanketta
- Hankkeille myönnetty rahoitus v2020-2023 n. 8,2 milj €
- Hankkeiden kesto 31.2023 asti – toiminnan juurruttaminen
hyvinvointialueille
- Avustusten siirto kunnilta hyvinvointialueille
- THL:n arviointi jatkuu 2023 marraskuulle, väliraportti 11/2022

Kokonaiskuva

- Kehittämistyön linkitys Tulevaisuuden sote-keskusohjelmaan
- Yhdyspintaa myös muihin ohjelmiin ja strategioihin:
 - Sosiaalihuollon kehittämisohjelma, Työkykyohjelma, päihde- ja riippuvuusstrategia, kansallinen mt-strategi,
Kestävän kasvun ohjelma (RRP)
- Mielenterveys- ja päihdepalvelulainsäädännön uudistus, HE
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

THL:n arvioinnista:

Arviointitieto rakentuu pääosin hankekohtaiseksi

Kaikkia hankkeita koskevat yleiset arviointiteemat yleisellä tasolla

Arviointiteemojen tarkastelu hankekohtaisesti

Tiedonkeruu kumuloituu tunnistettujen tietotarpeiden perusteella

1. Asunnottomuuden vähentäminen ja ehkäiseminen
2. Hankkeen palvelut ja toimintamallit
3. Asunnottomien ja asunnottomuuden uhkaa kokevien palvelutarpeet
4. Asunnottomien tai asunnottomuuden uhkaa kokevien asiakkaiden tavoittaminen ja ohjaus palvelujärjestelmän piiriin
5. Asunnottomien palvelut ja monialainen yhteistyö osana tulevaisuuden sote-keskusta.

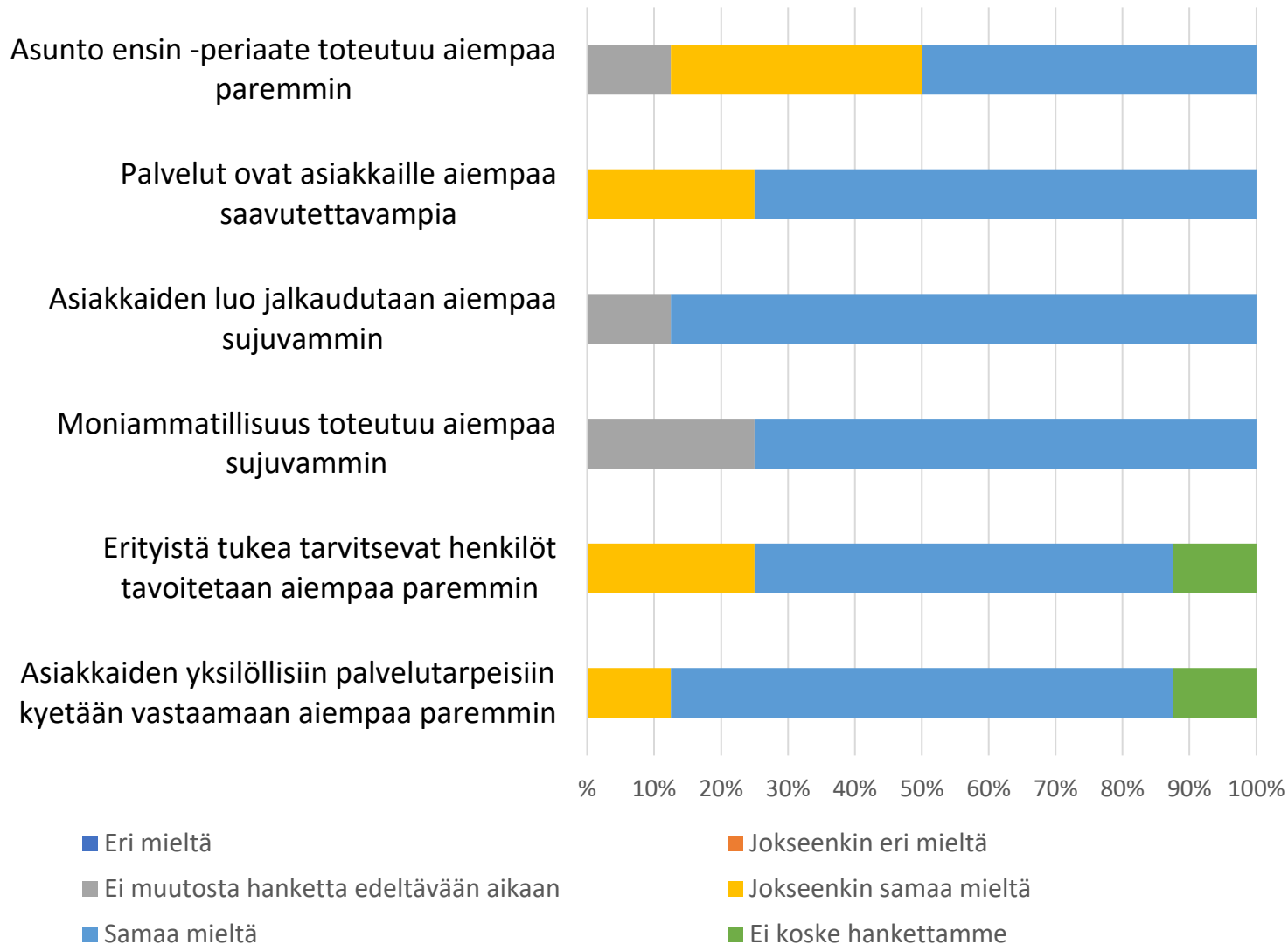
Webropol-kysely
(syksy 2021)

Täydentävä tiedonkeruu
(syksy 2022)
Väliraportin kirjoittaminen

Haastattelut ja tutustumiset
(kevät ja kesä 2023)

Täydentävä tiedonkeruu
Kohdennetut tietopyynnöt
Loppuraportin kirjoittaminen

Miten seuraavat seikat toteutuvat hankkeissa syksyllä 2022? (N = 8)

- Hankkeet arvioivat kehittämistyön nykytilanteen näistä näkökulmista varsin hyväksi.
- Yhdessäkään hankkeessa ei valittu vaihtoehtoja ”eri mieltä” tai ”jokseenkin eri mieltä”.
- Kehittämistyössä voidaan nähdä vahventamisen tarvetta osassa hankkeita*:
 - Asunto ensin -periaate
 - Asiakkaiden luo jalkautuminen
 - Moniammatillisuus

*Annetut vastaukset:
”Ei muutosta hanketta edeltävään aikaan”

Syksyn 2022 täydentävä kysely

Mitkä ovat keskeisiä kehittämistehtäviä loppukaudella? Esimerkiksi

Toimintamallien jatkokehittäminen ja viimeistely

Työnjaon ja yhteistyön selkiyttäminen (erityisesti terveydenhuollon ja kolmannen sektorin kanssa)

Asiakkaan palvelupolkujen mallintaminen (mm. jatkopolut)

Toimintamallien sijoittaminen organisaatioon

Toimintamallien juurruttaminen ja levittäminen

Asumisen kysymysten verkostojen vahvistaminen

Hyvinvointialueen valmisteluun osallistuminen

Tiedon tuottaminen asiakkaille, ammattilaisille, johdolle ja päättäjille
(mm. tilastoinnin kehittäminen, oppaat, esitteet, palvelukartta)

Koulutus toimintamalleista

Useissa hankkeissa kohderyhmänä vapautuvat vangit ja/tai yhteistyötä Rikosseuraamuslaitoksen kanssa

- **Keskeisenä toimintatapana on yhteistyön kehittäminen:**
 - Yhteistyö asiakkaan asioiden hoidossa ja mahdollisesti asiakasvastaanottojen toteuttaminen yhdessä Risen kanssa
 - Palvelupolkujen mallintaminen siten, että asiakkaan pääsy palvelutarpeen arviointiin ja tarpeellisiksi todettuihin palveluihin turvataan
 - Osallistuminen Risen asumisen tuen kurssien vetämiseen

- **Hankkeet ovat edistäneet vapautuvien vankien palvelujen saatavuutta:**
 - Hanke toimii vapautuvien vankien yhteistyölinkkinä peruspalveluihin (mm. aikuissosiaalityöhön), ja työskentely voi alkaa jo vankeuden aikana

- **Yhteistyötä tehdään lisäksi eri hankkeiden kanssa** (esim. sakko- ja lyhytaikaisvankien SikSak-hanke ja rikoksilla oireilevien nuorten RiO-hanke)

- **Tavoitteena on toiminta- ja yhteistyömallien vakiinnuttaminen osaksi hyvinvointialueiden toimintaa.**

Vuosi 2023

- Toiminnan juurruttaminen hyvinvointialueilla
- Yhdyspintatyön merkitys – hyvinvointialueet, kunnat, järjestöt, Rise ym.
- Kestävän kasvun ohjelma RRP (pilari 4: kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien palvelujen parantaminen)
- Hallitus vaihtuu – uusi hallitusohjelma

Vaikuttava toiminta rakentuu yhteistyölle, tuelle ja yhteiselle tietopohjalle

- Kunta edistää kunnan asukkaiden hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa
 - Kuntien oman hyvinvoinnin edistämisen toiminnan uudistaminen
 - Yhteistyörakenteiden ja toimintamallien luominen hyvinvointialueeseen ja muihin alueellisiin toimijoihin
- Hyvinvointialue luo edellytykset väestön hyvinvoinnin edistämiselle
 - Hyvinvoinnin edistäminen osana omaa toimintaa
 - Aktiivinen yhteistyön rakentaminen alueen kuntiin ja muihin alueellisiin toimijoihin
 - Elinvoiman vahvistaja
- Järjestöt hyvinvoinnin, osallisuuden ja turvallisuuden vahvistajina
 - Järjestöillä on tärkeä ja erityinen tehtävä kansalaisyhteiskunnassa.
 - Kuntien ja hyvinvointialueiden on tärkeä sopia yhdessä, miten järjestöjen toimintaedellytykset turvataan.
 - SOSTEn muutostuki toimii linkkinä järjestöjen ja hyvinvointialueiden välillä.